

Всесвітній день недоношених дітей

розділ: Недоношеність, дата:
17.11.2021, автор: Кононенко О.В.

Всесвітній день недоношених дітей, що відзначається 17 листопада, є одним із найважливіших днів у році для підвищення обізнаності проблеми недоношених дітей та їх родин у всьому світі. День був ініційований Європейським фондом допомоги новонародженим (EFCNI) та партнерськими європейськими батьківськими організаціями у 2008 році, до яких згодом долучилися міжнародні співзасновники з Африки, США та Австралії. За даними ВОЗ щорічно передчасно народжується 15 мільйонів новонароджених, це приблизно кожний десятий новонароджений світу. В Україні ця цифра складає близько 20 000 недоношених дітей.

Передчасні пологи (народження до 37 тижнів вагітності) та їх ускладнення є провідною причиною смерті немовлят. Недоношені діти, особливо народжені дуже рано, часто мають складні медичні проблеми. Як правило, ускладнення недоношених різняться, але чим раніше народиться дитина та чим менше вага при народженні, тим вище ризик ускладнень.

Залежно від того, якого догляду потребує дитина, вона може бути госпіталізована до відділення виходжування недоношених або до відділення інтенсивної терапії новонароджених. Хоча не у всіх недоношених дітей виникають ускладнення, надто раннє народження може викликати короткострокові та довгострокові проблеми зі здоров'ям.

У перші тижні ускладнення передчасних пологів можуть включати:

Проблеми з **диханням** через незрілу дихальну систему: нестача сурфактанту з розвитком респіраторного дистрес-синдрому; бронхолегенева дисплазія; тривалі паузи в диханні – апное.

Проблеми з **серцем**: відкрита артеріальна протока (PDA) і низький кров'яний тиск (гіпотонія).

Проблеми з **мозком**: внутрішньошлуночковий крововилив. Чим раніше народжується дитина, тим вище ризик кровотечі в мозок.

Проблеми з **контролем температури**: можуть швидко втрачати тепло із-за відсутності жирових відкладень, що може призвести до аномально низької температури тіла (гіпотермії).

Гіпотермія у передчасно народженої дитини може призвести до проблем з диханням і зниження рівня цукру в крові. Недоношена дитина може витратити всю енергію, отриману від годування лише для того, щоб зігрітися, тому більшість дітей знаходиться у кюветах та додатково закріплюються.

Проблеми з **шлунково-кишковим трактом** через незрілість шлунково-кишкової системи з розвитком некротичного ентероколіту. Недоношені діти, які отримують тільки грудне молоко, мають набагато менший ризик розвитку НЕК.

Проблеми з **кров'ю**: анемія та жовтяниця новонароджених.

Проблеми з **обміном речовин**: аномально низький рівень цукру в крові (гіпоглікемія) із-за менших запасів глюкози.

Проблеми з **імунною системою**: більш високий ризик інфекцій з розвитком сепсису.

У довгостроковій перспективі передчасні пологи можуть призвести до наступних ускладнень:

Дитячий церебральний параліч - це порушення руху, тону м'язів або постави, яке може бути викликане інфекцією, недостатнім кровообігом або пошкодженням мозку новонародженого.

Проблеми із **зором**. У недоношених дітей може розвинути ретинопатія недоношених, захворювання, яке виникає, коли кровоносні судини набрякають і розростаються у сітківці. Іноді це може призводити до відшарування сітківки та спричинити сліпоту.

Проблеми зі **слухом**. Недоношені діти мають підвищений ризик втрати слуху. Усім немовлятам перед випискою додому перевіряють слух.

Проблеми з **зубами**. Недоношені діти, які перенесли тяжкі захворювання, мають підвищений ризик розвитку стоматологічних проблем, таких як затримка прорізування зубів, зміна кольору зубів і неправильне розташування зубів.

Поведінкові та психологічні проблеми. Діти, які перенесли передчасні пологи, можуть з більшою ймовірністю мати певні поведінкові або психологічні проблеми, а також затримки в розвитку.

Труднощі у **навчанні**. Недоношені діти частіше відстають від своїх доношених однолітків на різних етапах розвитку. У шкільному віці дитина, яка народилася передчасно, може мати більше проблем з навчанням.

Хронічні проблеми зі здоров'ям. Недоношені діти частіше мають хронічні проблеми зі здоров'ям - інфекції, астма та проблеми з вигодовуванням недоношені діти також мають підвищений ризик розвитку синдрому раптової дитячої смерті.

З повагою, лікар-педіатр Олена Кононенко

<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/p...>

<https://www.efcni.org>

<https://www.marchofdimes.org/index.aspx>

<https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/pre...>